

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cerimonien Vande Heylighe Roomsche Kercke Raeckende De Processien, De Pelgrimagien, Het Vvy-Water Ende Begravenisse

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

§. III. Cerimonien die de Waere Kercke Christi ghebruyckt heeft als het doodt lichaem nu stont by het Graf.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34094

§. III.

Cerimonien die de Waere Kercke Christi
ghebruyckt heeft als het dootd lichaem
nu stont by het Graf.

Ten eersten. Sy offerden het H. Sacrificie der Al-
voor de zielen. Soo gheruyghen:

Den H. Cyprianus. Anno 150.

Libro 1. Epistola 9.

Episcopi i antecel-
sore non sibi, conside-
rantes, alubriter sta-
tuerunt, ne quis fra-
ter excedens ad tu-
telam, vel curam
Clericum nominaret
ac si quis hoc fecis-
set, non offerretur
pro eo nec sacrifici-
um pro dormitione
ejus celebraretur. Ne-
que enim ad Altare
Dei meretur nomi-
ari in Sacerdotum prece,
qui ab Altari Sacer-
dotes, & Ministros
voluit avocare.

De Bisschoppen onse boot-saeten
oberdenckende/ hebben voorszijdelijck ghe-
stelt/dat niemant vande Broeders ster-
de/ een geestelijck man exccutur soude ma-
ken van testament/ ofte mombaer stellen
ende hy soo verre dit pemaent gheuen soude
hebben/ datmen noch voor hem soude offer-
ren/ noch sacrificie en sou doen voor sijn out-
pen/ want hy en verdient niet ghenoen
worden jaen den Aeraer, in het ghebede der Pro-
steten, die de Priesters/ ende Dienaers/ van
den Nataer heeft willen af-trecken.

Den H. Ambrosius Anno 374.

In obitu Valentini

Date manibus san-
cta mysteria, date
Sacramenta caelestia,
extollite, populi, me-
cum manus in san-
cta, ut eo saltem mu-
nere, vicem ejus me-
ritis rependamus. A-
nimam piam, nostris
Oblationibus
prosequamur.

Gheeft / nu in'r uptbaert vanden Kest-
Valentinianus, met de handen de heylighe My-
rien, gheeft de Hemelsche Sacramenten sijn
volcken/ ul. handen met my om hoogh
heyligh/ op dat wy ten minsten met desen
dienst/ de verdiensteu handen Kest-
berghelden. Laet ons de godtbruyctige
met onse Offeranden achter-volgen.

Den H. Augustinus. Anno. 420.

Libro 9. Confessionum Capite 12.

Ik en hebbe / over de doot van mijne Moeder / oock in die ghebeden niet geveent / want die wy ghestort hebben tot u / als boozhaer op-gheoffert wiert het Sacrificie van onse verlossinghe, als het dootlichaem nu stondt op het graf.

Nec in eis ego precibus fleui, quas tibi fudimus, cum offerretur pro eâ Sacrificium pretij nostri, jam iuxta sepulchrũ posito cadavete.

Den selven.

Libro 9. Confessionum Capite 13.

Mijne Moeder Monica sterbende heeft ghebet / datmen haerder ghedachtenisse soude doen aen den Altaer, aen den welcken sy sonder eenen dagh nae te laesen / hadde gedient / want waer sy wel wist dat upt-ghehept wiert die heylighe slagh offeranden, dooz die welke upt-ghechapt is het handtschrijft / 'twelcke aen ons contrarie was.

Memoriam sui ad Altare tuum fieri desideravit, cui nullius prætermissione diei servierat, unde sciret dispensari vestimam sanctam, qua deletum est chirographum; quod erat contrarium nobis.

Den selven.

Ibidem.

O Heere mijnen Godt / gheest uwe dienaarin / dat alle de ghene die dit sullen ghelezen hebben / aen uwen Altaer ghedachtigh wesen met dienaeresse Monica, met Patricius boozmaels haeren man / dat sy mijnder onderen ghedachtigh wesen met eene godtzuchtighe offerste.

Domine Deus meus inspira servis tuis, ut meminerint ad Altare tuum Monicae famulae tuae, cum Patricio quondam ejus conjugis, meminerint cum affectu pio parentum meorum.

Posidonius. Anno. 420.

In vita Augustini.

Augustinus, daer wy by stonden / en saegen / en saemen met hem haeden / is ontsaepen in ghebede / ende om te recommanderen het aflegghen van sijn lichaem is het Sacrificie aen Godt.

Nobis astantibus, & videntibus, ac cum eo pariter orantibus, pro ejus commendanda corporis depositione,

Sacrificium Deo oblatum est, & sepultus est,

94 Cerimonien vande begravenisse
Godt gheoffert gheweest, ende hy is begraven
gheweest.

Ten tweeden, behalven het H. Sacrificie, sinnen
sy noch andere ghebeden voor de zielen. Sooghe-
tuyghen:

Den H. Dionysius Arcopagita. *Anto. 7.*

De Ecclesiastica Hierarchia Capite 7.

*Accedens divinus
Antistes precibus à
divinà benignitate
contendit ut & om-
nia peccata, quæ hu-
mana fragilitate, im-
becillitateq; admis-
sa sunt, et qui exces-
sit & vita, remittat, &
eum in lucem, ac re-
gionem vivorum, in
sinus Abrahe, Isaac,
& Jacob reducat, in
locum, à quo fugit
dolor, tristitia, &
gemitus.*

Den goddelijcken Obersten by-konvent
bzaeght door gebeden vande goddelijcke ge-
derte: renthepdt/ dat hy aen den dooden be-
ghebe alle de sonden/ die door mensche-
lijckhepdt ende swachhepdt ghedaen sijn
dat hy hem ghelepde in het licht/ ende sal-
schap der levende/ in den schoor van Abraham,
Isaac, en Jacob, in de plaetse daer noch doot-
hepdt/ noch misstroostighepdt/ noch suych-
en is

Tertullianus. Anno 230.

Libro de anima

*Scio forminam
quandam eam in pa-
ce dormisset, & mo-
rante adhuc sepultu-
rà, interim oratione
Presbyteri compone-
retur, ad primum
habitum o rationis
manus à lateribus
dumortas in habitum
supplicem conform-
malle &c.*

ick weet eene sekere Vrouwe/ als sy
vrede ontslapen was/ ende haer begrave-
nisse weydt upt-ghesest/ daer-en-tusschen
den Priester voor haer badt, als sy tot de begrave-
nisse heroydt wederdt/ dat sy met de eerde
ghesestonisse van het ghebedt/ haere handen
van weert zijden af-ghescheyden welen
heeft saemen gheboeght/ als om te waken
&c.

Eusebius. Anno 326.

Libro 4. de vita Constantini. Cap. 7.

*Aderant Dei Sa-
cerdotes circumfusi
turba, ac universo
populo, & preces pro
anima Imperatoris
fundebant.*

De Priesters Gods waeren op de begrave-
nisse van Constantinus, omringelt met
nen grooten hoop/ ende al het volck
sp korteden ghebeden voor de ziele
hepser.

Den H. Gregorius Nyffenus Anno 380
In vita *Macrinae*.

De doot-lijfe nu neder-ghesiet wesenbe/
op begheben ons tot bidden.

Den H. Augustinus. Anno 420.

Libro 9. *Confessionum Capite 13.*

Godt mijnder herren/ ick bidde u booz
de sonden van mijne Moeder/ verhoort my
doop de Medicijne van onse wonden/de wesc-
ke heeft ghehanghen aen't Cruys/ ende sit-
tende aen ulve rechte handt/ sprekt booz
ong: Ick weet dat mijne Moeder her mher-
inghepde heeft ghedaen/ ende upter herren
voegheben de schulden aen haere schuldenae-
ren/ bergheeft haer oock haere schulden/ ist
dat sy eenighe ghemaecht heeft/ op soo beele
herren/ nae den doop: bergheeft het haer hee-
ren/ ick bidde u/ bergheeft het haer/ ende en
meret met haer uiter in't oordeel.

Voorder. Dat haer niemant afen rucke van
ulve bescherminghe/ dat sich hter uiter tus-
schen en stelle den Leentv/ ende Draeck/ noch
mer ghelwelt/ noch met listen/ dat sy in dze-
lyp met haeren man &c.

§. IV.

Cerimonien die de Waere Kercke Christi
ghebruyckt heeft naer de Begraevenisse.

Ten *ursten*. Sy wenschen aen de dooden *requiem*,
druckte. Soo ghetuyghen:

Den H. Ambrosius. Anno 374.

In obitu *Valentiniani*.

Laet ons *Valentinianus*, met eene godtzuch-
tiche affecte/ ruste wenschen.

Deposito feretro
nos ad precandum
convertimur.

Deus cordis mei,
pro peccatis matris
meae deprecor te, ex-
audi me per medici-
nam vulnerum no-
strorum qua pependit
in ligno & sedens
ad dexteram tua, in-
terpellat pro nobis:
Scio misericorditer
operatam & ex cor-
de dimisisse debita
debitoribus suis: di-
mitte illi & tu de-
bita sua, si qua etiam
contraxit per tot an-
nos, post aquam sa-
latis: Dimitte Do-
mine, dimitte obse-
cro, ne intres cum
ea in iudicium.

Nemo a protectio-
ne tua dirumpat
eam, non se interpo-
nat nec vi, nec insi-
diis leo, & draco, sit
in pace cum viro &c.

Pro *requiem* ei po-
scamus affectu.

Den